

nek írt zene" szárnya viszi utazásain. Lelki kalandok és tanulságok és emberi kapcsolatok szélesítése ragadja. „A szellem bővülő hatalma... az igazi szabadság... a lebegő szépség, a tiszta áhitat” kísért e verseiből.

A mesterségesen üresre söpört filozófiájú, vagy a nagyon is spanyol-barokkos „sokat mondó” versek divatjában Fodor András mindig a természetesen gazdag világ és emberi viszonylatok természetes hangra kényszerítésével mond sokat. Az életmegértés és „a fölriadt őszinteség” hangja az övé. És megint épp ezeknek idézésével ott tartok, hogy velük, a jelentőset alkotott nemzedékében, költészetének e jegyeivel nemcsak bizonyítsam nemzedékének horizontját, hanem hogy benne külön az ő helyét is megjelöljem, mert jelentős ez — a „fekete túskekoszorú árnyán szorongó”, emberi „hazatalálást” kutató, az „ellopott jövőt kereső” és remélő líra.

Ezek után kérdezzem, hogy közösségi-e? Íme csak két sor — világos felelete a nagy és divatos kérdésre:

„Elhordom én a köznapok igáját.

Veleték élek: testvér sokaság...

.....
*Osztozkodom a gyengék örömeiben
alázat nélkül, fájdalomtalanul.”*

József Attila tisztaságú, ám más stílusú és a divat előírása nélkül szabott egyéni válasz ez. Egy etikai tartásából ki nem zökkenett életstílusé. És túl mindezen, elmondhatom, hogy századunk lírája amiben gazdag, azt ismeri. Tiszta egyszerűségét, bátran mondhatom, hogy hangszerelhetné színesebbre és hangosabbra is. Hiszen zenei érzéke már oly korán Bartókon és Sztravinszkijen nevelődött...

Jelleme és közösségi hite és tehetsége biztosíték az egyetemesre. Mindezt itt a régi iskola árnyékában mondom, mert tudom, hogy megmaradt ő tovább is a Babits-típusú, örökké lelkiizgalommal tanuló diáknak. Olyannak, aki még a hálát sem szegyenli, azt, amely barátaihoz, költőtársaihoz és tanítóihoz, egy szóval a magyar irodalomhoz fűzi. Azért szoltam épp ma ezekről is így, mert Fodor András élete és költészete e napon jelentős fordulóhoz ért. Ebből az alkalomból köszöntöm és kívánom, hogy a szülőföld adjon erőt továbbra is neki, hogy amit eddig időtálló alapokra épített, méltóképpen be is fejezhesse azt.

FODOR ANDRÁS

Akkor

*Színésznők arcán nézni
hogy öregszünk,
nem ez a fájdalom.
Ki ügyelhetne folyton
a néma kattanásra,
amíg forog velünk
a pusztító malom.*

*Képeket húzni
évek rekeszéből:
mindegyiken a váltás*

*esendő pillanat-jele,
de közös szegyenünk, a múlás
okmányait
szégyelljük, szánjuk-e?*

*Nem az a vereség, mikor
a haj, a bőr
jelvénye megfakul,
az a bukás, ha benső,
a szerzett tartomány kezd
kallódni
meddő-gazdátalanul.*

*Mikor elhiszitek, hogy
költözni kell belőle,
a szikkadt föld nem hajt ki már,
mikor belenyugosztok
a vesztett kincs legendájába,
akkor
kezdődik a halál.*

Szorongásos álom egy könyv írása előtt

*... Te meg fiam majd zongorázni fogsz
a záróünnepélyen.*

*Válaszd kedved szerint a számot,
játssz, amit legjobban szeretsz.*

*Bólogatok: igen! Micsoda megtiszteltetés!
Nem merem elárulni, hogy
sohase tudtam zongorázni.*

*De persze, azt a számot
kívülről ismerem,
az egész dallam
itt van a fejemben.*

*Fog menni.
Egyet
kell eltalálni csak:
melyik billentyűkön
kezdődik.*

*Dugig tele a tornaterem,
ezer szem, fül figyel.*

*Bordásfalon kapaszkodók is
a kezemet lesik.*

*Koncentráljunk, gyerünk,
bele a csontfogakba!
Itt balfelől a fekete, fehér . . .*

*S nem pattan át a zene kalapácsa.
Nincs húr . . .
A hangszer néma.*

H O R G A S B É L A

Délelőtt (Eltávolodás)

*Tenyerek, talpak: párahomályban zöld parázs.
Lábujj-lubickolás fekete sárban, lágy alkatrészek.
Gyereksivítással indul be a napi fecskefészek.
Kagylódélelőtt.*

*Eső után a giliszták
fecskék öröme araszolnak elő a földből,
villog a madárkabát alatt a fehér selyemmellény,
a fecske boldog,
megtörténnek vele is a dolgok,
ölebe veszi a kukac-délelőtt.*

*Sziklaárnyat, lávafényű felhőt tart elem
képzelt tengertükör.*

Eltávolodás.

*A városból fölgomolygó
motorzaj lombjaiban galambkiáltás fészkel,
rigófütty mintái a vizes zöldben.
Maradjunk észrevétlen szempár és fülkagyló-öböl,
nyers-engedelmes bőrfelület — el innen, el.*

*(Azonosulni ott: könnyebb lecke lesz.
A remény kipróbált receptkönyve ez.
Helyváltoztatás és szerepcsere.
Animális mélyben az én, a te.
Kinyílnak a kagylók: szerelem ékszerai,
ár-apály-lüktetések.)*